

Результати емпіричного дослідження доводять, що студенти-історики достатньо обізнані в гендерній тематиці, вони мають адекватні уявлення про зміст ключових понять, механізми та логіку формування гендерної ідентичності, можуть навести приклади гендерної асиметрії.

Отже, результати досліджень засвідчують, що гендерна компетентність має включати навички деконструкції соціальних явищ задля відстеження фактів і механізмів формування дискримінаційних практик. Її формування вимагає осмислення та концептуалізацію вітчизняного та закордонного досвіду щодо гендеру та статі. Отримані висновки дозволяють стверджувати, що найпотужнішим інструментом у цьому напрямку є система освіти, тому наявність гендерної компетентності в освітньому стандарті вищої школи в якості самостійної універсальної компетенції, спрямованої на формування вмінь працювати у колективі, толерантно сприймати гендерні відмінності усіх його членів, позитивно впливає на виховання особистості майбутнього фахівця.

Література

1. Воронка М. І. Педагогічні умови формування гендерної культури студентів. *Особистісно-професійний розвиток учителя нової української школи: світові освітні практики, український контекст* : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю, 6–8 червня 2019 р. Мелітополь : ФОП Однорог, 2019. С. 50–55.
2. Калько І. В. Гендерна культура в духовно-моральному розвитку студентської молоді. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2012. Вип. 3. С. 65–71.

ГЕНДЕРНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК СТАНОВЛЕННЯ ЕГАЛІТАРНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-ПЕДАГОГА У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Юлія НЕЧИТАЙЛО

Балаклійський педагогічний фаховий коледж

Комунального закладу

«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради,

ylichanechetajlo87@gmail.com

В умовах європейської інтеграції України особливо актуальним постає проблема модернізації освіти, її спрямованість на формування особистості, яка готова до змін, навчання упродовж усього життя, зможе застосовувати отримані знання в практичній діяльності. З цією метою Міністерством освіти і науки України було розроблено Концепцію Нової української школи, у якій визначено 10 ключових компетентностей: спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами, спілкування іноземними мовами, математична компетентність, основні компетентності у природничих науках і технологіях, інформаційно-цифрова компетентність, уміння вчитися впродовж життя, ініціативність і підприємливість, соціальна та громадянська компетентності, обізнаність та самовираження у сфері культури, екологічна грамотність і здорове життя [1]. Цей перелік компетентностей можна визначити як мету для самовдосконалення кожної людини, зокрема,

педагогічного працівника. На нашу думку, велику роль відіграє також гендерна компетентність педагога. Необхідність введення цієї компетентності у перелік обов'язкових обумовлена складними педагогічними, культурними і соціальними трансформаціями сучасного суспільства, зміною поглядів на ролі жінки та чоловіка, зміною традиційних статоворольових стереотипів, що в свою чергу впливає на процес гендерної соціалізації особистості і багато в чому визначає її спрямованість. Система фахової передвищої освіти є важливим агентом гендерної соціалізації молодого покоління, зокрема студентства педагогічних фахових коледжів. Тому, дуже важливо підготувати фахівця-педагога, професійний рівень якого буде відповідати викликам сьогодення. Сучасний педагог має добре знати гендерну теорію, тому у закладах фахової передвищої освіти виникає необхідність впровадження програм для підвищення рівня гендерної обізнаності студентів і студенток, яка б враховувала особливості гендерної соціалізації студентської молоді. За твердженням В. Кравця, гендерна освіта включає в себе систематичне навчання, просвіту (тобто пропаганду й розповсюдження гендерних знань і культури), стимулювання гендерної самоосвіти [2, с. 59]. Водночас, із включенням до навчальних планів і програм дисциплін/змістовного модуля з гендерною складовою, важливим є створення у закладі фахової передвищої освіти сприятливих оптимальних умов для набуття дитиною гендерної ідентичності та формування підростаючої особистості. Вважаємо це можливим за певних умов, а саме: зміна стилю педагогічної комунікації (унікання гендерних стереотипів, сегрегованих стандартів життєвих стратегій для жінки/чоловіка); просвітницька робота зі студентською молоддю, спрямована на формування у здобувачів освіти системи знань з гендерної проблематики [2, с. 69].

Література

1. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи / за заг. ред. М. Грищенко. Київ, 2018. 34 с. URL: <https://cutt.ly/Bd7zkzP> (дата звернення: 27.07.2020).
2. Кравець В. П. Гендерна педагогіка : навчальний посібник. Тернопіль : Джура, 2003. 415 с.
3. Нечитайло Ю. С. Розвиток гендерної соціальності особистості в онтогенезі та її формування в освітньому процесі закладу фахової передвищої освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Сер. Педагогічні науки: реалії та перспективи* : збірник наукових праць. Київ, 2009. Вип. 72, т. 2. С. 62–70.

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ГЕНДЕРНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Ірина ЦИБУЛНА
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради,
aicu@ukr.net

У 2000 р. 189 країн-членів ООН, в тому числі й Україна, підписали і прийняли «Декларацію тисячоліття Організації об'єднаних націй», основними цілями якої є: подолання бідності, забезпечення доступу до якісної освіти впродовж життя,